

NELESNÍ ZELEŇ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ

Správa CHKO Bílé Karpaty vyzývá ke spolupráci všechny místní zemědělce

Problém vyčleňování nelesní zeleně z půdních bloků

V poslední době je stále více diskutována problematika nelesní krajinné zeleně. Použití leteckého snímkování jako podkladu pro evidenci zemědělské půdy do tzv. půdních bloků přineslo uživatelům zemědělské půdy na jedné straně zjištění skutečné hranice zemědělsky využívané půdy, na straně druhé vznikl problém zeleně v krajině – existující aleje, skupiny stromů, solitérní stromy a remízy. Při registraci půdních bloků na zemědělských agenturách je právě tato nelesní zeleň vyjímána, přestože se jedná o plochy zemědělsky využívané, kde je třeba zvolit jiný, mnohdy nákladnější, způsob obhospodařování nebo vyžadují náklady na udržení druhové bohatosti. Převážně se jedná o nelesní zeleň na loukách a pastvinách, kam neodmyslitelně patří a plní v ní svou podstatnou funkci (výskyt chráněných druhů živočichů a rostlin, hnízdiště ptáků, ochrana zemědělské půdy před větrnou či vodní erozí, součást biocenter a biokoridorů nebo slouží hospodářským zvířatům jako úkryt před nepřízní počasí).

Následky

Vyčleňováním nelesní zeleně z půdních bloků dochází ke snižování výměr zemědělsky obhospodařované půdy, což se negativně odráží i na výši dotací přiznaných zemědělcům. Reakce zemědělců je přirozená – přestože si drtivá většina z nich uvědomuje význam těchto krajinnotvorných prvků a jejich funkci v krajině, snaží se získat zpět původní výměru svých pozemků a v důsledku toho sílí tlak na likvidaci nelesní zeleně. Odstraňování dřevinných náletů je účelné v případě, že se jedná o expanzivní dřevinné druhy jako např. šípek, hloh nebo trnka, což vede k žádoucí obnově lučních a pastevních porostů. Občas ale dochází také k vyřezávání či likvidaci rozsáhlejších hrází nebo remízů mnohdy, bohužel, nešetrným způsobem.

Co říkají předpisy

S pracovníky MZe byla diskutována otázka vyčlenění rozptýlené nelesní zeleně z registru půdních bloků a jak přesně definovat rozptýlenou nelesní zeleň:

- Z půdního bloku se vždy vyjímají všechny plochy nezemědělské půdy
 - a) jejichž šíře přesahuje 2m a současně jejichž výměra je vyšší než 50 m²
 - b) které neplní mimoprodukční funkce (tj. stavby, manipulační plochy, zbořiště, části polních neopevněných komunikací apod.), jejichž šíře přesahuje 2 m a současně jejichž výměra je vyšší než 20 m².
- V půdním bloku se mohou ponechat plochy plnící mimoprodukční funkce jejichž výměra je menší než 50m² a současně počet těchto ploch nepřesahuje 50 ks na 1 ha půdního bloku. Výše uvedené ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na ovocné stromy a keře (výjimkou jsou plané druhy ovocných dřevin).
- Za plochy nezemědělské půdy plnící mimoprodukční funkce se považují zejména solitérní stromy, vodní plochy, shluky dřevin, případně meze. Plochy splňující mimoprodukční funkce se považují za součást půdního bloku a lze na ně poskytovat dotace.

Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les podává vlastník nebo nájemce se souhlasem vlastníka pozemku na příslušný obecní úřad. Povolení ke kácení dřevin je třeba pro stromy o obvodu kmene od 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí a pro souvislé keřové porosty od celkové plochy 40 m² a více.

Výzva

Žádáme zemědělce, kteří se rozhodnou provádět likvidaci náletů nebo prořezávku remízů či okrajů pozemků sousedících s lesním porostem za účelem obnovy travních porostů, aby tento záměr oznámili Správě CHKO Bílé Karpaty, která je kompetentní posuzovat krajinnotvorné prvky plnící mimoprodukční funkci a také poskytovat finanční prostředky z Programu péče o krajinu z MŽP na jejich údržbu. Díky tomu je Správa CHKO Bílé Karpaty schopna zachovat nelesní zeleň tak, aby neznamenalá přítěž v hospodaření, ovšem je k tomu potřeba spolupráce zemědělců.

Snahou Správy CHKO BK je nejen zabránit zbytečné likvidaci nelesní zeleně, která může zůstat součástí půdních bloků a nadále plnit svou funkci v krajině, ale zejména usnadnit zemědělcům činnost v členité krajině Bílých Karpat, která svým charakterem a přírodními podmínkami vyžaduje specifické hospodaření na zemědělsky využívaných pozemcích.

Děkujeme všem za zamyšlení a těšíme se na spolupráci.

Kde nás najdete

Správa CHKO Bílé Karpaty, Nádražní 518, 763 26 Luhačovice, tel.:577 119 626
(detašovaná pracoviště: Podzámčí 861, 76331 Brumov-Bylnice, tel.:577 330 305,
Bartolomějské náměstí 47, 698 01 Veselí nad Moravou, tel.:518 324 792)

Vyvěšeno: 17. 2. 2005

Sejmuto: